

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีการนำรายได้ส่วนใหญ่ไปใช้กับการบริโภค จนไม่เหลือสำหรับการออม อีกทั้งขาดการตระหนักถึงความสำคัญของการนำเงินออมไปใช้เมื่อจำเป็นในอนาคต จากสถิติการออมของประเทศไทยพบว่า ประชาชนโดยรวมร้อยละ 73 ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนใด เพื่อรองรับในยามเกษียณ มีเพียงร้อยละ 23 เท่านั้นที่เป็นสมาชิกกองทุน นอกจากนี้ยังพบว่าประชากรในกลุ่มนี้จำนวนร้อยละ 98.2 เห็นว่าควรมีการเตรียมพร้อมด้านการเงินเพื่อวัยสูงอายุมากที่สุดเป็นอันดับแรก (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2552) สำหรับผู้ที่มีเงินออม ปัญหาในขณะนี้ คือ การขาดความรู้ที่จะจัดการในการลงทุนเพื่อให้เงินออมมีรายรับที่เหมาะสม ถึงจะสร้างรายได้ดอกเบี้ยที่มากเพียงพอ ก็ที่ยังชีพได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอนาคตยามที่เกษียณอายุหรือแก่ชรา เห็นได้จากปริมาณความต้องการถือครองพันธบัตรออมทรัพย์พิเศษไทยเข้มแข็งที่มีมากกว่าปริมาณที่รัฐบาลเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป จากเดิมจะเสนอขายเพียง 30,000 ล้านบาท ก็ขยับเป็น 50,000 ล้านบาท ปัจจุบันประเทศไทย ยังมีผู้ที่อยู่ในระบบการออมเพื่อวัยเกษียณเพียงไม่กี่สิบล้านคน จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการออมกันมากขึ้น เพื่อความมั่นคงของชีวิตในวัยเกษียณ ซึ่งจะส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของตนเองและประเทศชาติ (บางกอกทูเดย์, 2552)

ปัจจุบันการออมแบ่งออกเป็นหลายประเภททั้งในรูปของเงินฝาก การประกันชีวิต การลงทุนในสินทรัพย์ รวมทั้งการลงทุนในตราสารทางการเงิน ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้ที่ต้องการออม ที่สามารถเลือกลงทุนได้โดยสร้างความมั่นคง ผลตอบแทน สภาพคล่อง และลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับปลอดภัยและยอมรับได้ ประเภทของการลงทุนที่ได้รับความนิยมที่สุด คือ การลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) ตั้งขึ้นครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการลงทุน ให้กับผู้มีรายรับเป็นเงินเดือนและสะสมเงินไว้ใช้ในเวลาที่เกษียณอายุจากการทำงาน เพื่อที่จะสามารถเลี้ยงตนเองได้ในอนาคต เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงินเพื่อวัยเกษียณ และต้องการรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี (สรวิศ อัมบำรุง, 2550. ออนไลน์) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund: LTF) จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีครั้งแรกในเดือนเมษายน 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการลงทุนในระยะยาวซึ่งลงทุนในหุ้น และเพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้ลงทุนแบบกองทุนรวม ที่จะลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการลงทุนไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือผู้ที่ต้องการลงทุนแต่ไม่

ชำนาญหรือไม่มีเวลาศึกษาการลงทุน หรือผู้ที่ต้องการรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี (ธรรมนิติ, 2551. ออนไลน์) โดยความต้องการลงทุนในกองทุนทั้งสองประเภทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2545 ถึง ปัจจุบัน โดยดูจากจำนวนกองทุน และมูลค่าสินทรัพย์ในกองทุนรวมทั้งสองประเภทที่เพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นทุกปี (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน, 2553. ออนไลน์) แสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกองทุนและมูลค่าสินทรัพย์ในกองทุน RMF และ LTF ตั้งแต่ปี 2545-2552

	2552	2551	2550	2549	2548	2547	2546	2545
จำนวนกองทุน RMF	83	80	75	70	64	58	46	42
มูลค่าสินทรัพย์ในกองทุน RMF (พันล้านบาท)	58.55	37.49	38.02	25.48	18.46	12.24	7.28	2.84
จำนวนกองทุน LTF	52	52	53	34	30	22	-	-
มูลค่าสินทรัพย์ในกองทุน LTF (พันล้านบาท)	85.50	42.01	49.41	25.19	14.18	5.63	-	-

ที่มา : สมาคมบริษัทจัดการลงทุน, 2553

การลงทุนทั้งสองประเภทนี้มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากกองทุนรวมทั่วไป คือ ผู้ลงทุน สามารถนำเงินที่ลงทุนไปลดหย่อนภาษีได้ ถือเป็นสิทธิประโยชน์พิเศษที่ผู้ลงทุนจะได้รับ นอกเหนือจากผลตอบแทนจากการลงทุน แต่่นโยบายการลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และ กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ต่างกันคือ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ มีนโยบายการลงทุนในแต่ละกองให้เลือกหลากหลายรูปแบบเหมือนกับกองทุนรวมทั่วไป ตั้งแต่กองทุนที่มีระดับความเสี่ยงต่ำ ซึ่งเน้นการลงทุนในตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หรืออาจจะเป็นกองทุนที่มีระดับความเสี่ยงปานกลาง ที่อาจจะผสมผสานระหว่างการลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ไปจนถึงกองทุนที่มีระดับความเสี่ยงสูง ที่เน้นการลงทุนในตราสารทุน เช่น หุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้น ซึ่งมีให้นักลงทุนเลือกหลากหลายรูปแบบ แตกต่างกับ กองทุนรวมหุ้นระยะยาว ที่มีนโยบายการลงทุนแบบเดียว คือ ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุน แต่ละกองจะมีรายละเอียด นโยบายการลงทุนที่ต่างกัน หรืออาจจะลงทุนในหุ้นตามที่บริษัทจัดการเห็นควรก็ได้ ซึ่งผลตอบแทนที่ได้ ทั้งกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ก็จะแตกต่างกันออกไปตามนโยบายการลงทุน (ผู้จัดการรายวัน, 2548. ออนไลน์)

จังหวัดลำปางเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจภาคเหนือตอนบนน่าจะเป็นแหล่งเงินทุน คนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะลงทุนในกองทุนรวมมากขึ้นจะเห็นได้จากรายได้ต่อหัวประชากรเท่ากับ 67,848 บาทต่อปี เป็นอันดับสองรองจากจังหวัดเชียงใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552.ออนไลน์) และจังหวัดลำปางมีพื้นที่เชื่อมต่อกับหลายจังหวัด ทำให้ในพื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นแหล่งเศรษฐกิจ โดยเป็นที่ตั้งของสถาบันการเงินหลายแห่ง ธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก ธุรกิจขนส่ง เป็นต้น และยังเป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่ได้รับการยอมรับ จนกลายเป็นพื้นที่ที่มีปริมาณเงินหมุนเวียนจำนวนมาก ดังนั้น จึงมีจำนวนประชาชนที่มีเงินเหลือจากการบริโภค ซึ่งสามารถนำเงินดังกล่าวมาลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เพราะเป็นการออมที่ยังได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี สถาบันการเงินแต่ละแห่ง จึงมีการแต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย เพื่อเสนอขายกองทุนดังกล่าวให้ลูกค้าเลือก รวมทั้งสาขาธนาคารที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนจำหน่ายในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ที่มีความพยายามขยายฐานลูกค้า ต่างกำหนดกลยุทธ์การขาย เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและสามารถเพิ่มยอดขายได้ในอัตราส่วนแบ่งตลาดที่สูงขึ้น

ดังนั้น การที่สถาบันการเงินต่างๆ ต้องปรับตัว ภายใต้การแข่งขันกันอย่างรุนแรงนั้น ทำให้ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุน และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อผู้ลงทุนในการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) หรือกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งจะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์พฤติกรรมลูกค้าได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และทำให้ทราบว่า ปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุน แล้วนำมาพัฒนาปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพตรงกลุ่มเป้าหมายยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจของลูกค้าในอำเภอเมืองลำปางในการลงทุนกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพหรือกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงพฤติกรรมการลงทุนกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพหรือกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ของลูกค้า ในอำเภอเมือง ลำปาง
2. ทราบถึงปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจของลูกค้าในอำเภอเมืองลำปางในการลงทุนกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพหรือกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

3. เป็นประโยชน์สำหรับสถาบันการเงินที่จะสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปกำหนดกลยุทธ์ในการจำหน่ายกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หรือกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เพื่อสร้างความได้เปรียบคู่แข่ง

นิยามศัพท์

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หมายถึง กองทุนรวมประเภทหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมเงินและลงทุนระยะยาว เพื่ออนาคตในยามชรา หรือให้มีเงินไว้ใช้เมื่อถึงวันที่เราไม่ได้ทำงานแล้ว โดยมีลักษณะเดียวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

กองทุนรวมหุ้นระยะยาว หมายถึง กองทุนรวมที่เน้นลงทุนในหุ้นทุน ที่จะลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์ฯ และสามารถจ่ายเงินปันผลได้ไม่เกินร้อยละ 30 ของกำไรสะสมรวมทั้งเปิดให้มีการซื้อขายได้ทุกวันทำการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้ลงทุนแบบกองทุนรวมที่จะลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น กรณีที่เป็นบุคคลธรรมดาจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี เพื่อเป็นแรงจูงใจในการลงทุน

ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ หมายถึง ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ได้แก่ ผลិតภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด บุคลากร ลักษณะทางกายภาพ และกระบวนการให้บริการ

ลูกค้า หมายถึง ผู้ที่เคยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หรือกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง